SUBSIDIE AANVRAAG
SOCIALE BASIS

ZORGCAFÉS AMSTERDAM 2025

Dokters van de Wereld - December 2024

INHOUD

DOKTERS VAN DE WERELD **3**

DOKTERS VAN DE WERELD IN AMSTERDAM 3

SAMENWERKING DOKTERS VAN DE WERELD MET DE GEMEENTE AMSTERDAM 5

HET DOKTERS VAN DE WERELD ZORGCAFÉ **6**

HET ZORGCAFÉ IN AMSTERDAM 7

HET ZORGCAFÉ IN DE SOCIALE BASIS IN AMSTERDAM 8

ZORGCAFÉ AANBOD AMSTERDAM IN 2025 **10**

ACTIVITEITEN IN DRIE ZORGCAFÉ'S 10

SUBSIDIEAANVRAAG ZORGCAFÉS 2025 **14**

BEGROTING ZORGCAFÉ'S AMSTERDAM 2025 14

AANVRAAG GEMEENTELIJKE SUBSIDIE VANUIT DE SOCIALE BASIS 14

ANDERE FINANCIERS 14

INZET EIGEN MIDDELEN 14

Eindnoten 15

DOKTERS VAN DE WERELD

Dokters van de Wereld (DvdW) strijdt voor het recht op zorg voor iedereen. Samen met onze vrijwilligers komen wij in actie voor degenen voor wie toegang tot zorg nog niet vanzelfsprekend is. Helaas krijgen veel mensen niet de zorg die zij nodig en waar zij recht op hebben. Vaak zijn dit mensen in een kwetsbare positie.

In Nederland grijpen de gevolgen van diverse crises, op terrein van armoede, zorgwachtlijsten, integratie en asielbeleid, op elkaar in. Mensen in de meest kwetsbare posities, zoals mensen in armoede en/of met een (gedwongen) migratieachtergrond, worden vaak het zwaarst getroffen. Deze mensen zijn niet altijd goed op de hoogte van hun rechten of weten niet waar ze terecht kunnen met vragen over gezondheid en de Nederlandse gezondheidszorg.

DvdW verlaagt drempels tot zorg waar wij dit kunnen. Preventie en voorlichting kan veel gezondheids-problemen voorkomen. We bieden praktische oplossingen in de vorm van urgente medische hulp en mentale steun. Naast voorlichting voorzien wij in toeleiding en ondersteuning t.a.v. basis medische zorg, psychosociale ondersteuning, seksueel reproductieve gezondheid (SRG) en Mondzorg.

Mensen kunnen met zorgvragen terecht in het Zorgcafé, bij spreekuren in de Zorgbussen, en de Dokters van de Wereld Helpdesk. Zorgaanbieders kunnen zich aansluiten bij onze Compassie Netwerken. En wij investeren in het vergroten van kennis onder zorgverleners en zorginstellingen. Onder meer over de financieringsmogelijkheden door het CAK voor zorgverlening aan ongedocumenteerde en onverzekerde mensen. We begeleiden mensen naar reguliere zorg, informeren hen over hun rechten en maken hen wegwijs in de Nederlandse gezondheidszorg.

DOKTERS VAN DE WERELD IN AMSTERDAM

DvdW en de Gemeente Amsterdam werken sinds 2021 actief samen in het opvangen, ondersteunen en doorverwijzen van mensen in een zeer kwetsbare positie als het gaat om hun zorgbehoefte. DvdW heeft met financiële ondersteuning van de Gemeente Amsterdam opgeschaald in haar capaciteit. In samen-werking met de Kruispost, GGD, Rode Kruis en andere maatschappelijke partners en zorgpartners onder-steunen we bij de zorg voor nieuwkomers, ongedocumenteerden, en in toenemende mate ook andere migrantengroepen, waaronder asielzoekers, statushouders en EU arbeidsmigranten, en andere mensen die uitgesloten zijn van zorg in Amsterdam.

De vraag naar medische hulp, Mondzorg, SRG zorg en hulp bij psychosociale klachten voor mensen in kwetsbare posities is enorm gestegen. In Amsterdam draait DvdW inmiddels drie programma's structureel. De **Zorgbussen**, onze spreekkamers op wielen, hebben spreekuren op verschillende plekken in de stad waar veel mensen die ongedocumenteerd zijn komen. Onze meertalige telefonische en digitale **Helpdesk** garandeert dat zorgprofessionals en cliënten laagdrempelig terecht kunnen met alle soorten (zorg)vragen met betrekking tot het Nederlandse zorgsysteem. En, er worden **Zorgcafé's** georganiseerd op drie locaties (in 2024 in ontmoetingscentrum BOOST in Amsterdam Oost en op twee COA locaties), waar onze vrijwilligers en cultuurmediators samen op een laagdrempelige locatie inloopspreekuren draaien.

Daarnaast hebben we in januari 2023 een tijdelijke **Medische Post** geopend in Amsterdam Nieuw-West. Mensen die niet ondergebracht kunnen worden bij een reguliere huisarts worden daar door vrijwillige huisartsen van DvdW behandeld. Op de Medische Post wordt ook maandelijks een Mondzorg spreekuur gehouden met behandelingen van de tandarts en mondhygiënist en is er wekelijks een SRG spreekuur. Ook is er wekelijks een SRG spreekuur op onze bezoekerslocatie aan de Nieuwe Herengracht.

In 2024 was DvdW op de volgende manieren actief in Amsterdam:

- Drie middagen spreekuur voor ongedocumenteerden op de Medische Post in Osdorp.
- De Zorgbus draait zes dagen per week spreekuren op verschillende locaties in de stad.
- Er zijn drie SRG spreekuren per week op twee locaties (in het centrum en Nieuw-West).
- Er is één keer per maand is er een uitgebreid Mondzorg spreekuur op de Medische Post.
- Via de Helpdesk worden maandelijks gemiddeld 100 hulpvragen beantwoord, zowel van zorgverleners als zorgvragers.
- Er zijn wekelijks vier inloopspreekuren bij de Zorgcafé's (twee bij BOOST en twee op verschillende COA locaties).
- Op de COA locaties zijn steungroepen georganiseerd voor Farsi sprekende vrouwen uit Iran en Afghanistan.
- Er worden drie spreekuren per week georganiseerd voor individuele overbruggingshulp individuele (PSO).
- Op BOOST en op het AZC zijn twee Method for Empowerment of Trauma Survivors (METS [1]) trainingen georganiseerd in Arabisch en Engels voor zowel mannen als vrouwen.
- Er worden maandelijks voorlichtingen gegeven over zorg aan migranten voor verschillende doelgroepen (zorgverleners en zorgvragers).
- Bij het Compassie Netwerk Mondzorg zijn elf mondzorgpraktijken aangesloten.
- DvdW coordineert het Amsterdams 'Abortus voor Ongedocumenteerden' Ketennetwerk.

Met al deze activiteiten is DvdW een onmisbare schakel voor mensen die mogelijk uitgesloten zijn van zorg en de meest kwetsbare inwoners en daarmee in het zorgnetwerk en de sociale basis van Amsterdam. Via DvdW worden mensen naar de juiste zorgverlener toe geleid. En als het zorgaanbod niet toegankelijk is voor de mensen die wij zien, zoals voor SRG zorg en Mondzorg, dan wordt dat aanvullend door DvdW georganiseerd, met steun van partners zoals de Gemeente en de GGD dan wel via onze Compassie Netwerken.

Bij het verlenen van directe zorg is het altijd ons streven om zo kort en effectief mogelijk te werk te gaan terwijl we ons actief inspannen om bij te dragen aan structurele oplossingen. Dit doen wij bijvoorbeeld door het inzetten van de Zorgbus, dan wel door samen met partners tijdelijke maatwerk oplossingen aan te bieden. Een goed voorbeeld hiervan is de samenwerking met de Gemeente Amsterdam in het operationaliseren Medische Post in Osdorp.

De Medische Post die in 2023 in samenwerking met de Gemeente is geopend in Amsterdam West, kan in 2025 al weer worden gesloten, omdat de patiënten die we hebben gezien in 2025 structureel zullen kunnen worden ondergebracht bij huisartsen in Amsterdam Nieuw-West. DvdW heeft daartoe intensief samengewerkt met de Amsterdamse Huisartsen Alliantie (AHA), Elaa, Kruispost en Dr. Valckenier.
Het project, Zeker van Zorg: goede zorg voor onverzekerden[2], is 1 november 2024 gestart.

Zeker van Zorg: goede zorg voor onverzekerden, faciliteert ongedocumenteerden en andere onverzekerden van een duurzame ingang tot de reguliere zorg. Hierdoor worden ongedocumenteerde mensen in Amsterdam voortaan gespreid geplaatst over alle huisartsenpraktijken. Daarmee is de noodzaak vervallen voor de Medische Post in Osdorp. Dat we de Medische Post weer kunnen sluiten doordat en dat er een structurele oplossing is gevonden voor overdracht en plaatsing van ongedocumenteerden is een van de grootste successen van DvdW in Amsterdam in 2024.

SAMENWERKING DOKTERS VAN DE WERELD MET DE GEMEENTE AMSTERDAM

Zoals hierboven beschreven is de Gemeente Amsterdam een belangrijke partner van DvdW in Amsterdam. Wij willen dit partnerschap in 2025 continueren en uitbreiden.

Vanuit het gemeentelijke programma Migratie, Asiel en Ongedocumenteerden, ontvangt DvdW subsidie voor het zorgprogramma aanbod in Amsterdam. Voor 2025 is een wederom een subsidie aanvraag gedaan om het programma te subsidiëren waarmee (ongedocumenteerde) migranten worden toe geleid naar zorg of, als het zorgaanbod niet toereikend is, er direct zorg wordt verleend.

Daarnaast zijn er in 2024 gesprekken gevoerd met de Gemeente over de mogelijkheden van het uitbreiden van de samenwerking en subsidie relatie door ons aanbod in de buurten via de Zorgcafé's te verankeren in de sociale basis. Via de Zorgcafé's maken wij bredere impact dan zorgverlening alleen en dragen we ook bij aan psychosociale ondersteuning en het versterken van de zelfredzaamheid van mensen in kwetsbare posities, waaronder nieuwkomers en mensen die ongedocumenteerd zijn en de sociale cohesie in Amsterdam.

Ons aanbod vanuit de Zorgcafé's behoort tot het zorgnetwerk en de sociale basis van Amsterdammers die mogelijk uitgesloten zijn van zorg en de meest kwetsbare inwoners van de stad. Om die reden wordt er voor de financiering van de Zorgcafé's en de aangeboden activiteiten een beroep gedaan op subsidie vanuit de Sociale Basis Regeling en niet op het gemeentelijke programma Migranten, Asiel en Ongedocumenteerden.

In de stadsdelen Oost, Nieuw-West en Zuidoost hebben mensen in kwetsbare posities relatief vaker een migratie achtergrond en is er een extra groot risico op de stapeling van (gezondheid)uitdagingen. Deze mensen hebben vaak een extra steuntje in de rug nodig en via het Zorgcafé kan Dokters van de Wereld die ondersteuning bieden. We leiden bezoekers toe naar zorg wanneer zij daarvan mogelijk uitgesloten zijn en/of wanneer zij drempels ervaren die er voor kunnen zorgen dat zij uitgesloten blijven van de zorg waar zij recht op hebben.

HET DOKTERS VAN DE WERELD ZORGCAFÉ

Het Zorgcafé is een laagdrempelig inloopspreekuur voor mensen die barrières ervaren in de reguliere zorg, en daardoor vaak een groter risico lopen op gezondheidsproblemen. Onze vrijwilligers geven voorlichting en bieden begeleiding naar zorg en ondersteunen bij mentale klachten (zoveel mogelijk in de moedertaal van bezoekers). Sinds de oprichting van het eerste Zorgcafé in 2017 hebben we tienduizenden mensen mogen ontvangen en helpen.

Naast inloopspreekuren organiseren we vanuit de Zorgcafé's ook diverse groepsbijeenkomsten. Allereest organiseren we steungroepen in verschillende talen, begeleid door ervaringsdeskundigen. Wat ons uniek maakt, is de inzet van cultuurmediators, die de taal en cultuur van de doelgroep spreken en begrijpen en zelf ook een migratie- of vluchtachtergrond hebben. Dankzij hun inzet kunnen we onze hulpverlening beter afstemmen op de behoeften van onze bezoekers.

Daarnaast organiseren we vanuit de Zorgcafés METS bijeenkomsten in verschillende talen. De METS is een methode voor psychosociaal support aan mensen met een vluchtachtergrond-ongeacht hun status- die te maken hebben met psychosociale klachten. In vijf tot zes gestructureerde steunende groepsbijeenkomsten worden deelnemers begeleid om positieve coping strategieën toe te passen in het omgaan met hun problemen in het dagelijks leven. Het doel van de bijeenkomsten is het vergroten van mentale en fysieke weerbaarheid van mensen die leven in stressvolle en uitdagende omstandigheden.

Tevens organiseren we vanuit het Zorgcafé diverse voorlichtingsbijeenkomsten, waar in laagdrempelige sessies van 1 á 2 uur gezondheidsonderwerpen worden besproken. Onderwerpen vallen onder de thema's mentale en psychosociale gezondheid, SRG, Mondzorg en basis medische zorg.

De voorlichtingsbijeenkomsten worden gegeven door vrijwillige gezondheidsprofessionals en cultuur mediators, zodat deze zo veel mogelijk laagdrempelig toegankelijk zijn voor mensen met verschillende taal- en culturele achtergronden. Tijdens de bijeenkomsten staat interactie en het creëren van een veilige ruimte voor dialoog en het stellen van vragen centraal, zodat deelnemers de zorg en ondersteuning kunnen vinden die zij nodig hebben.

Activiteiten aanbod Zorgcafé's:

- **Inloopspreekuren**
- **Voorlichtingsbijeenkomsten over gezondheidszorg in Nederland**
- **Themavoorlichtingen over psychosociale gezondheid**
- **Themavoorlichtingen over seksuele en reproductieve gezondheid**
- **Themavoorlichtingen over Mondzorg**
- **Steungroepen en METS trainingen**
- **Individuele overbruggingshulp (PSO)**
- **Privé consulten op afspraak**
- **Doorverwijzing naar reguliere zorg en plannen afspraken**
- **Doorverwijzing naar zorgaanbieders aangesloten bij de Compassie Netwerken**
- **Verbeteren van de ketenzorg in de regio**
- **Pleitbezorging toegang tot zorg voor mensen in kwetsbare posities**
- **Bemiddeling tussen cliënten en zorgverleners**

Wat het Zorgcafé uniek maakt

Het Zorgcafé is een veilige plek waar vrijwilligers en bezoekers met diverse achtergronden, ervaringen en kennis, elkaar ongedwongen kunnen ontmoeten en ondersteunen. We dragen bij aan het verbeteren van de positie van kwetsbare inwoners en mensen die mogelijk uitgesloten zijn van zorg. Dit doen we door barrières in de toegang tot zorg te signaleren, samen te overbruggen, en de zichtbaarheid van de uitdagingen van onze bezoekers te vergroten.

De Zorgcafé's dragen bij aan het oplossen van sociale uitdagingen en het bevorderen van cohesie in de steden en buurten waar wij actief zijn. Daarbij werken we nauw samen met maatschappelijke organisaties en zorgpartners en ondersteunende instanties die uitdagingen ondervinden bij het helpen van mensen in kwetsbare posities.

Het Zorgcafé is in drie kernwaarden samen te vatten:

- **Laagdrempelig:** We helpen mensen de weg vinden in de Nederlandse zorg, zoveel mogelijk in hun eigen taal. We werken zonder afspraak en op toegankelijke locaties. We achterhalen de vraag áchter de vraag en verwijzen indien nodig door naar passende zorg.

- **Preventief**: Onze vrijwillige gezondheidsprofessionals en cultuur mediators bieden psychosociale ondersteuning bij eenzaamheid, stress en andere mentale klachten. Met voorlichting en begeleiding voorkomen we onnodige gezondheidsklachten.

- **Versterkend**: Goede gezondheid is essentieel om te kunnen meedoen in de maatschappij. In onze Zorgcafé's richten we ons op het versterken van gezondheidsvaardigheden en zelfredzaamheid, zodat onze bezoekers betere kansen krijgen op een gezond leven.

HET ZORGCAFÉ IN AMSTERDAM

Momenteel organiseert DvdW in Amsterdam vier inloopspreekuren in Zorgcafé's op drie verschillende locaties. Op het AZC Willinklaan in Nieuw-West wordt een Zorgcafé georganiseerd op woensdag, op COA locatie A&O hostel in Zuidoost wordt een Zorgcafé georganiseerd op donderdag en op BOOST in Oost zijn op maandagen en woensdagen inloopspreekuren van het Zorgcafé.

Inmiddels is het Zorgcafé een duurzame ondersteunende voorziening voor mensen die mogelijk uitgesloten zijn van zorg en de meest kwetsbare inwoners van Amsterdam, met uitzonderlijke expertise en uniek aanbod voor nieuwkomers en mensen met een migratieachtergrond. Het gaat er bij het Zorgcafé niet om wélke drempels je ervaart in de zorgverlening, en ook niet om je afkomst of status. Het Zorgcafé heeft zich in het stelsel van formele en informele zorg ontwikkelt tot een belangrijke voorziening ter bevordering van toegang tot zorg voor alle voor mensen die mogelijk uitgesloten zijn van zorg en de meest kwetsbare inwoners van Amsterdam.

De dagelijkse praktijk van het Zorgcafé zoals in BOOST in Amsterdam Oost is hiervan goed voorbeeld. In BOOST weten veel verschillende doelgroepen DvdW te vinden en worden mensen met veel verschillende achtergronden geholpen (zie tabel 1).). In de afgelopen elf maanden van 2024 zijn 244 verschillende personen geholpen met hun zorgvragen via in totaal 685 individuele gesprekken.

Status unieke bezoekers BOOST	Aantal van Juridische status
Asielzoeker	19%
NL paspoort of verblijfsvergunning/ statushouder	18%
Ongedocumenteerd	47%
Anders (EU burgerschap, visum of anders)	6%
Onbekend (uitgesloten van zorg)	10%

Mensen hebben vaak meerdere gesprekken nodig voor het beantwoorden van hun hulpvraag. Medewerkers en vrijwilligers van het Zorgcafé ondersteunen ook door zorgvuldige bemiddeling, doorverwijzen en het opvolging van de doorverwijzingen. Op deze manier doet DvdW er alles aan om, als iemand meer zorg nodig heeft, er voor te zorgen dat deze persoon die zorg ook daadwerkelijk krijgt.

In 2025 wil DvdW niet meer permanent actief zijn op COA locaties, maar verbreden en verdiepen op locaties in de wijken die voor iedereen toegankelijk zijn, zoals bij BOOST. Het Zorgcafé op het A&O hostel in Zuidoost zal daarom worden verplaatst naar het net geopende HUSHU House waar wij al partner zijn. In Amsterdam Nieuw-West zijn we op dit moment actief op zoek naar een laagdrempelige locatie voor het Zorgcafé.

Onze keuze voor Zorgcafé locaties in de wijken Oost, Zuidoost en Nieuw-West sluit goed aan bij onze unieke expertise in het werken met, en het DvdW aanbod voor, mensen met een (gedwongen) migratie achtergrond. Daarnaast zien wij in de Zorgcafé's een goed passend antwoord op de uitdagingen zoals beschreven in de Gebiedsgerichte Opgave Sociaal 2025-2030[3].

Er verblijven in de stadsdelen Oost, Zuidoost en Nieuw-West grote groepen migranten met een relatief hoger risico op gezondheidsproblemen. Dit kunnen ongedocumenteerden zijn, statushouders of asielzoekers, of andere groepen in kwetsbare posities die mogelijk uitgesloten zijn van zorg. In deze wijken zijn het onder andere deze Amsterdammers die vaker een steuntje in de rug nodig hebben. Met de benadering zoals ontwikkeld binnen onze Zorgcafé's bereiken we deze groepen en kunnen we hun de extra ondersteuning bieden die zij nodig hebben.

HET ZORGCAFÉ IN DE SOCIALE BASIS IN AMSTERDAM

Het Zorgcafé doet veel meer dan alleen toeleiding naar zorg. Er wordt psychosociale ondersteuning geboden, individueel of via groepsaanbod, er worden voorlichtingen gegeven. Het is daarbij ons doel om bij te dragen aan het versterken van de zelfredzaamheid van onze bezoekers.

Het Zorgcafé past binnen de doelstellingen van de Gemeente Amsterdam om elke Amsterdammer gelijke kansen te geven[4], en door de sociale basis te verstevigen. Wij zijn laagdrempelig toegankelijk voor alle mensen die mogelijk uitgesloten zijn van zorg en de meest kwetsbare Amsterdammers.

De sociale basis wordt door de Gemeente als volgt gedefinieerd: De sociale basis is er voor alle Amsterdammers. Het is het fundament van ons stelsel voor zorg, ondersteuning en meedoen. De plek waar Amsterdammers elkaar vinden, ontmoeten en waar sociale cohesie ontstaat. In een stevige sociale basis wordt maximaal ingezet op het ontdekken van talenten en het benutten van kansen en mogelijkheden om mee te kunnen doen. Tegelijkertijd is de sociale basis de plek waar Amsterdammers die (tijdelijk) een steuntje in de rug nodig hebben, terecht kunnen voor laagdrempelige vormen van ondersteuning. En waar zij vaardigheden kunnen versterken om zo veel mogelijk zelfredzaam te worden en te blijven[5].

Het Zorgcafé draagt bij aan het creëren van kansengelijkheid door het bevorderen van gelijke kansen op gezondheid en stimuleert een zorgzame en verbonden buurt[6]. Onze activiteiten zijn gericht op preventie, het bevorderen van gelijkwaardige toegang tot zorg, en wordt op een inclusieve en cultuur sensitieve manier gerealiseerd.

De specifieke bijdrage van de Zorgcafé's aan de sociale basis

DvdW levert met de Zorgcafé's in Amsterdam Oost, Zuidoost en Nieuw-West een structurele en belangrijke bijdrage aan de sociale basis door de randvoorwaarden[7] voor de sociale basis te verstevigen:

1. Praktische hulp: Wij organiseren een (groepsgericht) aanbod gericht op het ondersteunen en versterken van vaardigheden die nodig zijn voor zelfredzaamheid en we leiden toe naar passende activiteiten en/of voorzieningen.

2. Inclusie: Het Zorgcafé is er voor mensen in kwetsbare posities in Amsterdam die mogelijk uitgesloten zijn van zorg, in het mensen met een (gedwongen) migratie achtergrond, van Oekraïners die gevlucht zijn, asielzoekers en statushouders, tot mensen die ongedocumenteerd zijn en EU arbeidsmigranten.

3. Vrijwillige inzet: DvdW werkt met vrijwillige gezondheidsprofessionals en cultuur mediators[8]. Met het Zorgcafé faciliteren we een plek waar Amsterdammers voor elkaar zorgen en er wordt verbinding gelegd tussen Amsterdammer met uiteenlopende ervaringen en kennis.

4. Kansrijke omgeving: Gezondheid en psychisch welzijn ligt aan de basis van een kansrijke omgeving. Door mensen in kwetsbare posities in Amsterdam een ingang te bieden voor zorg en ondersteuning dragen we bij aan het verbeteren van de kansen voor iedereen.

5. Preventie en vroeg signalering: Door de unieke combinatie van vrijwilligers met medische, psychische en culturele kennis, is DvdW in staat om de vraag achter de vraag te achterhalen en mensen direct naar de juiste zorgverlener te verwijzen. Met voorlichting, steungroepen en begeleiding stimuleren we dat een (onnodige) verslechtering van de gezondheid van de meest kwetsbare inwoners van Amsterdam voorkomen wordt.

ZORGCAFÉ AANBOD AMSTERDAM IN 2025

In 2025 gaat DvdW zoals beschreven haar aanbod versterken en meer spreiden over drie stadsdelen om tot een voldoende dekkend aanbod voor de vragen die wij opvangen in de Zorgcafé's in Amsterdam te komen. Daarnaast zullen we ons aanbod in de Zorgcafé's duurzaam gaan verankeren in de wijken, in aansluiting op specifieke uitdagingen en mogelijkheden. Dit heeft als overkoepelend doel dat het aanbod toegankelijk is voor alle Amsterdammers in kwetsbare positie, en in het bijzonder voor alle mensen met een migratie achtergrond. Dat betekent dat er in drie stadsdelen één wekelijks Zorgcafé inloopspreekuur zal zijn, er groepsbijeenkomsten zullen worden georganiseerd en er voortaan voorlichtingen worden gegeven op al onze Zorgcafé locaties in de stad.

Het aanbod binnen de Zorgcafé's is in 2024 nog voornamelijk geconcentreerd in BOOST in Amsterdam Oost. In Zorgcafé BOOST worden met grote regelmaat voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd, zijn de meeste METS trainingen gegeven, worden de PSO spreekuren (individuele overbruggingsbegeleiding) verspreid over drie dage per week gepland, en is er twee keer per week een Zorgcafé inloopspreekuur.

In Amsterdam Zuidoost en Nieuw-West is er nu nog op kleinere schaal Zorgcafé activiteiten aanbod georganiseerd. In beide stadsdelen organiseerden we in 2024 een wekelijks inloopspreekuren een steungroep. In Nieuw-West werd ook al een METS groep gefaciliteerd. De uitbreiding van ons aanbod in de Zorgcafé's in Zuidoost en Nieuw-West in 2025 groeit mee met een toenemend aantal hulpvragen. Met de geplande verhuizingen naar nog beter passende locaties in deze staddelen zullen de aantallen hulpvragen en bezoekers van de Zorgcafé's naar verwachting zeker blijven toenemen.

In de periode januari t/m april 2025 zullen we tevens de PSO spreekuren (individuele overbruggingsbegeleiding) die nu nog op drie dagen per week worden aangeboden bij BOOST structureel gaan afbouwen. Deze momenten voor individuele ondersteuning zullen worden ingebed in de methode waarvan uit wij werken in de Zorgcafé inloopspreekuren. Daarnaast breiden we het groepsaanbod uit met aandacht voor overbruggingsbegeleiding, en worden er in alle Zorgcafé's in de drie stadsdelen meer steungroepen en METS trainingen georganiseerd.

ACTIVITEITEN IN DRIE ZORGCAFÉ'S

Overkoepelend zijn de doelstellingen voor het activiteiten aanbod in de Zorgcafé's in Amsterdam in 2025 en daarna:

- In 3 stadsdelen een wekelijks inloopspreekuur van het Zorgcafé
- 9 voorlichtingen over (mentale) gezondheid, 3 per stadsdeel
- 6 verschillende groepsbijeenkomsten (METS trainingen of steungroep), 2 per stadsdeel

Als dit nodig blijkt om de aantallen hulpvragen en bezoekers op te vangen, en mits het mogelijk is de capaciteit van DvdW op te schalen, zal DvdW het activiteiten aanbod in de Zorgcafé's tussentijds evalueren en uitbreiden met meer inloopspreekuren, voorlichtingen en groepsbijeenkomsten.

Activiteiten in Amsterdam Oost

Uit de Gebiedsgerichte Opgave Sociaal 2025-2030 blijkt dat het aantal statushouders en vluchtelingen in Amsterdam Oost groeit en er een grote groep ongedocumenteerden verblijft die de weg naar voorzieningen niet altijd weet te vinden. De mentale gezondheidsproblemen nemen toe en de gezondheidsverschillen groeien. Eenzaamheid en depressie worden in het algemeen genoemd in de Gebiedsgerichte Opgave Sociaal 2025-2030 en in Amsterdam Oud-Oost geldt dit in bijzonder voor mannen met een migratie achtergrond. Deze uitdagingen en doelgroepen sluiten goed aan bij het activiteiten aanbod in BOOST.

Activiteiten in Zorgcafé BOOST in 2025

Vanaf januari zal er één keer per week een Zorgcafé inloopspreek uur worden gehouden in BOOST. Daarnaast zullen er in het eerste kwartaal van 2025 tot uiterlijk eind april ook nog PSO spreekuren (individuele overbruggingsbegeleiding) worden georganiseerd. Deze PSO spreekuren zullen vanaf januari geen nieuwe cliënten meer ondersteunen. Deze begeleiding zal vanaf mei 2025 definitief worden ondervangen in het totaal aanbod van inloopspreekuren, voorlichtingen en groepsbijeenkomsten. Cliënten die één-op-één ondersteuning nodig hebben kunnen voor overbruggingshulp voortaan terecht in steungroepen en METS trainingen.

Daarnaast zal DvdW tenminste drie verschillende voorlichtingen geven op BOOST die samenhangen met gezondheid. Dit kunnen voorlichtingen zijn over basis medische zorg, (mentale) gezondheid, SRG zorg, Mondzorg, of over het Nederlandse zorgsysteem.

In overleg met partners in de wijk en de Gemeente zullen er vanuit BOOST ook outreach activiteiten worden georganiseerd gericht op doelgroepen die moeilijk te bereiken zijn en die hun weg naar het Zorgcafé in Amsterdam Oost nog niet weten te vinden dan wel een relatief grotere kans hebben op ernstige (mentale) gezondheidsproblemen en stapelproblematiek. Zoals eenzame ouderen met een migratie achtergrond.

Tot slot zullen de medewerkers en vrijwilligers van BOOST ondersteunen door zorgvuldige bemiddeling, doorverwijzen en het opvolging van de doorverwijzingen. Op deze manier doen we er vanuit het Zorgcafé alles aan om, als iemand meer zorg nodig heeft, er voor te zorgen dat deze persoon die zorg ook daadwerkelijk krijgt.

Positie van Zorgcafé BOOST in de sociale basis in Amsterdam Oost

Om de impact voor nieuwkomers te vergroten werkt het Zorgcafé op BOOST in Amsterdam Oost samen met o.a. Refugee Talent Hub, ASKV, De Regenboogroep, Schept ’n Band, UAF en het Buurtteam Amsterdam. Iedere organisatie heeft een bepaalde expertise, zoals werk, opleiding en maatschappelijk begeleiding. Doordat deze organisaties in hetzelfde pand werken en (gelijktijdig) spreekuren aanbieden, zijn de lijntjes kort en vinden doorverwijzingen makkelijk plaats. Ook is BOOST daarmee een expertisecentrum voor nieuwkomers en wordt kennis gedeeld tijdens partnerbijeenkomsten (bijvoorbeeld in het Netwerk Nieuwkomers Amsterdam (NNA), een initiatief van BOOST.

In Amsterdam Oost zijn er, voor zover bij DvdW bekend, geen andere organisaties (formeel of informeel) die de buurt voorzien van een duurzame voorziening voor mensen die mogelijk uitgesloten zijn van zorg, met uitzonderlijke expertise en uniek aanbod voor nieuwkomers en mensen met een migratieachtergrond. BOOST is een laagdrempelige veilige plek voor de meest kwetsbare inwoners van Amsterdam, waar mensen met een migratieachtergrond terecht kunnen met hulpvragen over (mentale) gezondheid.

Activiteiten in Zuidoost

In de Gebiedsgerichte Opgave Sociaal 2025 -2030 wordt Zuidoost een stadsdeel met een diverse bevolkingssamenstelling genoemd. Het is een stadsdeel met veel verschillende etnische groepen en talen. Er is veel armoede met verregaande gevolgen, zoals sociaal isolement, eenzaamheid en stress. Fysieke en mentale gezondheidsproblemen versterken elkaar waardoor de uitdaging in dit stadsdeel nog groter wordt. Veel mensen hebben ook nog een vluchtelingenverleden, waardoor psychisch trauma relatief vaak voorkomt. Deze groepen passen goed binnen de werkzaamheden en expertise van DvdW.

Activiteiten in Zorgcafé HUSHU House in 2025

In het eerste kwartaal van 2025 zal DvdW starten met inloopspreekuren van het Zorgcafé in het HUSHU House. Momenteel vinden de inloopspreekuren nog plaats bij het A&O Hostel, maar deze activiteiten zullen worden uiterlijk per eind april 2025 worden gestaakt. Het Zorgcafé in HUSHU House blijft voor

asielzoekers en statushouders toegankelijk, én verbreed haar aanbod voor alle andere kwetsbare doelgroepen in Zuidoost die baat hebben bij onze unieke activiteiten binnen het Zorgcafé.

Vanaf het tweede kwartaal (mei 2025) zal DvdW vanuit het Zorgcafé in het HUSHU House ook starten met aanbieden van het groepsaanbod. Dit kan in de vorm van METS trainingen zijn of steungroepen. De keus voor het type groepsaanbod alsmede de taal waarin dit zal worden aangeboden wordt gemaakt via een needs assessment en afgestemd op de behoefte in Zuidoost.

Daarnaast zal DvdW tenminste drie verschillende voorlichtingen geven in het HUSHU house die samenhangen met gezondheid. Dit kunnen voorlichtingen zijn over basis medische zorg, (mentale) gezondheid, SRG zorg, Mondzorg, of over het Nederlandse zorgsysteem.

In overleg met partners in de wijk en de Gemeente zullen er vanuit HUSHU House ook outreach activiteiten worden georganiseerd gericht op doelgroepen die moeilijk te bereiken zijn en die hun weg naar het Zorgcafé in Amsterdam Zuidoost nog niet weten te vinden dan wel een relatief grotere kans hebben op ernstige (mentale) gezondheidsproblemen en stapelproblematiek. Zoals eenzame ouderen met een migratie achtergrond.

Tot slot zullen de medewerkers en vrijwilligers van het Zorgcafé in het HUSHU House ondersteunen door zorgvuldige bemiddeling, doorverwijzen en het opvolging van de doorverwijzingen. Op deze manier doen we er vanuit het Zorgcafé alles aan om, als iemand meer zorg nodig heeft, er voor te zorgen dat deze persoon die zorg ook daadwerkelijk krijgt.

Positie van het Zorgcafé in het HUSHU House in de sociale basis in Amsterdam Zuidoost

Het aanbod van het Zorgcafé in Amsterdam Zuidoost wordt afgestemd met (zorg)partners die ook actief zijn in Zuidoost en het HUSHU House. Uit overleg met het HUSHU House en het Rode Kruis is gebleken dat het Zorgcafé en het bijpassende aanbod gewenst is door andere organisaties en inspeelt op noden die zij zien bij mensen in Zuidoost in kwestbare posities. Om ervoor te zorgen dat het Zorgcafé een aanvulling is en blijft op het bestaande aanbod, is DvdW onderdeel van het Zuidoost Ongedocumenteerden Netwerk overleg (ZON overleg). Hierbinnen komen zorgpartners bij elkaar om te bespreken welke noden worden gesignaleerd en hoe daarop kan worden geacteerd.

Activiteiten in Nieuw-West

DvdW heeft door ons huidige aanbod in Nieuw-West vanuit het Zorgcafé in het AZC Willinklaan en de Medische Post in Osdorp al ruime ervaring met (de zorgvragen)van) zowel ongedocumenteerden als asielzoekers en statushouders in het stadsdeel. Vanuit de eigen expertise weet DvdW dat er grote groepen kwetsbare migranten verblijven in het stadsdeel die toegangsdrempels ervaren in de zorg.

In de Gebiedsgerichte Opgave Sociaal 2025 -2030 wordt beschreven dat in Amsterdam Nieuw-West ouderen met een migratieachtergrond moeilijk te bereiken zijn en vaker gezondheidsklachten hebben. En, in alle gebieden van Amsterdam Nieuw-West spelen mentale problemen zoals eenzaamheid en depressie. Dit draagt vaak ook weer bij aan lichamelijke klachten. Het Zorgcafé kan voor veel van deze mensen een plek zijn waar zij laagdrempelig de hulp krijgen die zij nodig hebben.

Activiteiten in Zorgcafé Nieuw-West in 2025

In het eerste kwartaal van 2025 zal DvdW zoeken naar een laagdrempelig toegankelijke plaats waar het Zorgcafé Nieuw-West inloopspreekuur voortaan wekelijks kan worden georganiseerd. Aan het einde van het eerste kwartaal of aan de start van het tweede kwartaal zal het Zorgcafé inloopspreekuur daar dan ook daadwerkelijk van start gaan.

Vanaf het tweede kwartaal zullen we ook beginnen met de organisatie van tenminste twee vormen van groepsaanbod. Steungroepen of METS trainingen zullen worden georganiseerd op basis van de behoefte in de wijk. Daarnaast zal DvdW tenminste drie verschillende voorlichtingen geven in het stadsdeel die samenhangen met gezondheid. Dit kunnen voorlichtingen zijn over basis medische zorg, (mentale) gezondheid, SRG zorg, Mondzorg, of over het Nederlandse zorgsysteem.

In overleg met partners in de wijk en de Gemeente zullen er vanuit het Zorgcafé Nieuw-West ook outreach activiteiten worden georganiseerd gericht op doelgroepen die moeilijk te bereiken zijn en die hun weg naar het Zorgcafé in Amsterdam Nieuw-West nog niet weten te vinden dan wel een relatief grotere kans hebben op ernstige (mentale) gezondheidsproblemen en stapelproblematiek. Zoals eenzame ouderen met een migratie achtergrond.

Tot slot zullen de medewerkers en vrijwilligers van het Zorgcafé Nieuw-West ondersteunen door zorgvuldige bemiddeling, doorverwijzen en het opvolging van de doorverwijzingen. Op deze manier doen we er vanuit het Zorgcafé alles aan om, als iemand meer zorg nodig heeft, er voor te zorgen dat deze persoon die zorg ook daadwerkelijk krijgt.

Positie van het Zorgcafé in Nieuw-West in de sociale basis in Amsterdam Nieuw-West

Op dit moment is het aanbod van het Zorgcafé in Nieuw-West voornamelijk afgestemd met zorgpartners en maatschappelijke organisaties die actief zijn binnen de asielketen. De Medische Post werkt dan weer veel samen met partners uit de zorgketen.

Uit de Gebiedsgerichte Opgave Sociaal 2025 -2030 wordt duidelijk niet alleen asielzoekers of statushouders die verblijven op een COA locatie mentale en fysieke gezondheidsklachten ervaren, maar ook mensen met een migratieachtergrond buiten het AZC in Nieuw-West. De activiteiten in Zorgcafé Nieuw-West voorzien in de hulpvragen van al deze mensen.

Om deze doelgroep te bereiken en te kunnen ondersteunen zal het aanbod van DvdW in Nieuw-West nog specifieker moeten worden afgestemd met lokale zorgpartners en maatschappelijke organisaties. Voor een deel zijn dat partners waar DvdW al duurzaam mee samenwerkt en voor een deel zullen dat kleine organisaties zijn die enkel in de buurt actief zijn.

De locatie van het Zorgcafé Nieuw-West en daarbij de selectie en invulling van de groepsbijeenkomsten en voorlichtingen zullen op basis van een needs assessment in samenspraak met samenwerking partners in de wijk worden bepaald in het eerste kwartaal van 2025.

Zoals reeds beschreven zal in2025 de Medische Post in Osdorp sluiten. Hierdoor zal voor ongedocumenteerden een deel van het huidige aanbod van DvdW in het stadsdeel ingebed worden bij Zorgcafé Nieuw-West, zodat dit niet verdwijnt. Door een Zorgcafé te openen voor alle kwetsbare Amsterdammer in de wijk, kan er worden geacteerd op de (meest urgente) noden van verschillende migranten doelgroepen en wordt de sociale basis voor al deze mensenin Nieuw-West versterkt.

SUBSIDIEAANVRAAG ZORGCAFÉS 2025

BEGROTING ZORGCAFÉ'S AMSTERDAM 2025

DvdW ondervangt met drie Zorgcafé's zorg en hulpvragen van de meest kwetsbare Amsterdammers.

BEGROTING 2025	
Zorgcafé BOOST	€ 41.160
Zorgcafé HUSHU House	€35.760
Zorgcafé Nieuw-West	€37.410
Algemene coördinatie Zorgcafé's Amsterdam	€14.325
TOTAAL	**€ 128.655**

De geplande activiteiten in 2025 in de Zorgcafé's zijn gelijk verdeeld over de drie stadsdelen. Het budget voor de activiteiten in Oost valt wat hoger uit, omdat DvdW daar ook huurkosten voor de faciliteiten van BOOST betaald. Vooralsnog kan DvdW haar activiteiten in het HUSHU House zonder bijkomende kosten uitvoeren. Voor Zorgcafé Nieuw-West zijn geen huurkosten mee begroot. Daarnaast is er vanuit een project cofinanciering toegekend voor de loonkosten van een programmamedewerker in het Zorgcafé.

AANVRAAG GEMEENTELIJKE SUBSIDIE VANUIT DE SOCIALE BASIS

We doen bij de gemeente Amsterdam een aanvraag voor het duurzaam verankeren van de Zorgcafé's in de sociale basis van de Amsterdamse stadsdelen Oost, West en Zuidoost. Via de Sociale Basis Regeling vragen wij voor 2025 114.330 EURO aan.

DEKKING 2025	
Aanvraag Sociale Basis Amsterdam	€ 114.330
Cofinanciering	€ 14.325
TOTAAL	**€ 128.655**

ANDERE FINANCIERS

Voor de algemene coördinatie van de Zorgcafé's in Amsterdam rekenen wij in 2025 op cofinanciering vanuit fondsen met een bijdrage van 14.325 EURO.

INZET EIGEN MIDDELEN

Omdat er in Amsterdam Nieuw-West op dit moment nog geen nieuwe Zorgcafé locatie is gevonden, is het ook nog niet duidelijk welke kosten daarmee samenhangen. Om die reden zal DvdW die kosten in 2025 voor eigen rekening nemen.

Eindnoten

1 Method for Empowerment of Trauma Survivors (METS) is een methode voor psychosociaal ondersteuning voor mensen met een vluchtachtergrond -ongeacht hun status- die te maken hebben met psychosociale en trauma gerelateerde klachten. In vijf gestructureerde steunende groepsbijeenkomsten worden deelnemers begeleid om positieve coping strategieën toe te passen in het omgaan met hun problemen in het dagelijks leven. Het doel van de bijeenkomsten is het vergroten van mentale en fysieke weerbaarheid van mensen die leven in stressvolle en moeilijke omstandigheden.
2 Goede zorg voor onverzekerden - Vereniging Amsterdamse Huisartsenalliantie
3 Gebiedsgerichte opgaven sociaal (GOS) - Sociaal Domein
4 Beleidskader sociale basis Amsterdam 2025-2030, pagina 21
5 Beleidskader sociale basis Amsterdam 2025-2030, pagina 4
6 Beleidskader sociale basis Amsterdam 2025-2030, pagina 10
7 Beleidskader sociale basis Amsterdam 2025-2030, pagina 9-10
8 Cultuurmediators zijn ervaringsdeskundigen uit de doelgroep. Amsterdammers met een migranten- of vluchtelingenachtergrond die de taal en de culturele achtergrond van de cliënten kennen.

IEDEREEN HEEFT RECHT OP ZORG

Dokters van de Wereld - Nieuwe Herengracht 20 – 1018 DP Amsterdam

www.doktersvandewereld.org